GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 86.

W SRODĘ DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 1808.

Z Wiednia d. 19. *Października.*

D. 11 b. m. raczyli Nayiaśnieysi Cesarstwo, Arcy Xzęta Jchmość i Arcy Xżę Jmc Prymas udać się do leżącego o 8 godziu drogi od Prezburga Król. Węgierskiego nadwornego Kanclerza Hrabiego Erdödy, letniego zamku Erdoniz i tam zabawić się sporządzonym od właściciela wielkim polowaniem i innemi rozrywkami. Nayiaśnieysi Cesarstwo i Arcy Xzęta Jchmość wyiechali ztamtąd d. 12 około południa, iedli w Tyrnawie obiad, a w wieczor powrócili w dobrem zdrowiu do Prezburga.

Dalszy ciąg podpisanych summ przez Węgierskich patryotow na założenie woyskowey akademii w Waitzen.

Hrabia Mik. Esterbazy 5000 zł. ryń. Hrabia Ferd. Palfy 5000; Hrabia Fran. Zichy 4000; Hrabia Karol Bathyan 24.000; Hrabia Fran. Brkoczy 4000; Hrabia Jozef Szapary, oberges. kommitatu Wieselburgskiego, 5000; Aug. Fay, oberges. kommitatu Ugotsch, 3000; Hrabia Antoni Bathyan, 2000; Hrabia Fran. Amade 3000; Paweł Szegedy, biskup Kattaru, &c. 2000; Alexander Rudnay, biskup Anjarіyski, 1000; Hrabia Leop. Palffy, jenerał major, 4000; Hrabia Fran. Tolway, 1000; Hrabia Ludwik Csaki, 1000; Baron Paweł Reway, oberg. kommi. Turoczkiego, 2000; Baron Mik. Vay, jen. major, 5000; Hrabia Ig. Festetics, 3000; Baron Jan Malenway, 3000; Hrabia Bar. Potatich, oberg. kom. Poseganskiego, 4000; Szczep. Stratimirowicz, Grecko-niemiecki biskup Karłowicki, 3000; Hrabia Wład. Festetics, 4000; Hrabia Lodron 1000; Hrabia Gab. Berenyi 2000; Wdowa Hrabina Csaki 2000; Hrabia Wład. Csaki, biskup Karzolski, 6000; Hrabia Karol Esterhazy, 10,000.

Z wysokich stanow: Hrabia Sam. Weleznay, 10,000; Jozef Zichy, Kr. Szambelan i dep. od kommitatu Schlinegh, 10,000; Mat. Rudits, assessor i deput. kommitatu Baczkiego, 5000; Mik. Kallay, pierwszy wiceges. i deput. kommit. Sabok, 5000; Jerzy Zerdabelbi, Kro. Radca, pier. wiceges. i deput. kummitatu Neutry, 3000; Gabr. Lonway, Krol. Szam. pierw. wiceges. i dep. Zemplińskiego kommitatu, 5000; Jakób Spetics, Kr. Szam. assessor i depu. Zemplińskiego kom. 12,000; Jan Peczy, Kr. Radca, pier. wicegesp. i deput. kommitatu Sarcas, 5000; An-

Ludwik Galgoczy, Kr. Radca, pier. wiceges. i deput. kom. Presburskiego, 1000; Karol Bujanowicz, Kr. Węgierski nad. agent, 2000; Paweł Kiffel, Kr. Węgierski nad. ajent, 1000; Szczep. Baronkay, Kr. Radca, pierw. wiceges. i deput. kom. Barsch, 10 0; Mik. Lukatsy, assessor i deput. kom. Trenczyńskiego, 1000; Jan Boraros, deput. wolnego miasta Pest, 2000; Ign. Kalmaffy, depu. wol. miasta Budy, 2000; Szczep. Atzel, judiciis locum tenens, 1000; Sam. Patay, assessor i deput. kom. Abauiwar, 2000; Mik. Dworaikowicz, Kr. Radca i wicejudex-curiae, 1000; Josef Rewicki, Kr. Radca i assessor Tabuli, 1000; Józef Szilasy, Kr. Radca i sędzia, 1000; Antoni Talliap, Kr. Radca i assessor tabuli, 1000; Baron Szewessy 1000; Jerzy Gundelsinger, Kr. Radca, pier. wiceges. i deput. kom. Zipskiego, 3000; Baron Fran. Kaysersfeld, kanonik i deput. Edinburgskiey kapituły, 1000; Wład. Gyurieskaya, 1000; Józef Szanyi, W. pisarz i deput. kom. Terneńskiego, 1000; Karol Bujanowicz, za Hrab. Csaki, 5 00, a za Xcia Czartoryskiego 4000; Baron Gadelhofen, probcszcz Neüstadtski, 1000; Antoni Makkay, kanonik i deput. kapituły Erlauskiey, 2000; Józef Szaplonczay, Kr. Radca, pier. wiceges. i deput. wol. miasta Temeswar, 10 0; Alexander Balogh, kan. deput. kapituły Raabskiey, 2000; Wolfgang Schlichtinger, opat Szalowaru, 2000; Michał Landerer, assessor Temeskiego kom. 1000; Karol Radecki, kan. i deput. Wesprimskiey kapituły, 5000; Piotr Urmenyi, kan. i depu. kapituły Granerskiey, 1000; Ignacy Bezeredy, Krol. Radca i deput. kom. Szalad, 1000; Jan Sz. Iwanyi, K. Radca i deput. kom. Neogradzkiego, 1000; Ludwik Ostrolucki, assessor i deput. kom. Soberskiego, 3000; Kasper Kubinyi, assessor i deput. kom. Czanaderskiego, 4000; Michał Adonyi, sędzia Pestskiego kommitatu, 1000; Jędrzey Markowicz, assessor i deput. Posegańskiego kommitatu, 3000; Hrabina Castiglione, wdowa po Kaźm. Esterhazy, 6000; Jan Balogh, pierw. wiceges. i deput. kommit. Komorneńskiego, 1000; Józef Stössel, Król. Radca i kapitan; 3000; Wdowa Hrabina Jankowicz 3000; Karol Prileszki, Kr. Radca i wicepalatyn, 1000; Fran. Pogany, wiceges. i deput. kom. Bereghærskiego, 2000; Jan Lazar, assessor i deput. kom. Torontalskiego, 5000; Alex. Mercy, assessor i deput. kommit. Neutry, 1000; Fran. Oetoes, Kr. Radca, pier. wiceges. i deput. kom. Oedenburskiego, 1000; Paweł Gyurgi, Kró. Radca, pier. wiceges. i deput. kom. Raabskiego, 1000; Emeryk Marczylany, wiceges. i deput. kom. Trenczyńskiego, 1000; Wład. Halacsy, pier. wiceges. i deput. kom. Honterskiego, 1000; Emeryk Pangratz, Kr. Radca, pier. wiceges. i deput. kom. Liptanerskiego, 1000; Dyonizy Kaczinczy, wiceges. i deput. kom. Biharskiego, 1000; Jan Horwat, assessor i deput. kom. Bekesserskiego, 1000, Jan Michałowicz, assessor i deput. kom. Werócz, 1000; Józef Kuszewich, sędzia Kroacki, 1000; Ign. Wegh, assessor i deput. kom. Stulweissenburskiego, 1000; Szczep. Besan, assessor i deput. kom. Wesprimskiego, 1000; Wład. Maithenyi, Kr. Radca i deput. kom. Konterskiego, 1000; Michał Zichy, wiceges. i depu. kom. Wieselburskiego, 1000; Fran. Fridecki, kanonik i depu. Stulweissenburskiey kapituły, 1000; Jan Sober, proboszcz kolegiaty kated. Presburskiey, 2000; Hrabina Colloredo 4000; Paweł Yfs, deput. wolnego miasta Stulweissenburg, 1000; Bruno Skenderowich, deput. wol. miasta Teresiopol, 1000; Marcin Lenard, deput. wolnego miasta Teresiopol, 1000 zł. ryn.

Z Peterzburga d. 24. Września.

Wczoray z roskazu ministra morskiego włożone zostało na wszystkie kupieckie okręty w Kronstadtcie embargo.

Minister policyi, Jenerał major Bałaszow, otrzymał brylantowe znaki orderu S. Anny pierwszey klassy.

Podpułkownik Ahrenschild od głownego sztabu, został na prośbę z powodu słabości zdrowia od służby uwolniony i wyieżdza za granicę.

Imperatorski ukaz zawiera: "Z staiącego przy kollegium zagranicznych związkow Radcę stanu Matte mianuiemy z miesięczną stołową płacą 200 rubl, stosownie do iego stopnia, prezydentem postanowionym w Inflantach do rozmiaru kraiu k. ministryi.,,

Będący dawniey w Sztokolmie nasz poseł, P. Alopens, odebrał zlecenie zawieść Nayiaśnieyszemu Królowi Duńskiemu order S Jędrzej.

Dzisieysza gazeta dworska zawiera w sobie ukaz względem wiadomego już nowego rekrutowania, którego wyrazy: "Dla zwykłego dopełnienia woyska i flot nakazuiemy wybrać w całem państwie z 500 dusz męzkich 5 rekrutow, które to wybranie zacząć się ma od 1go Listopada r. b. a ukończyć do 1go Stycznia roku przyszłego.,,

Taż gazeta umieściła w dodatku doniesienia o zdarzeniach woiennych w Finlandyi, których treść następuiąca:

Dla wyparcia nieprzyiaciela z stanowiska T im la na przeciwko Kuopio, gdzie stoi korpus naszego woyska pod Jenerałem porucznikiem Tuczkow, i dla uśmierzenia buntu mieszkańców Karelieny, wysłany został oddział złożony z 2 szwadronow dragonii, 2 regimentow muszkieterow, 1 regimentu strzelcow, 800 kozakow i kompanii artyleryi konney. Oddziałem tym dowodził Xżę Dołgorukow, i zaiął d. 6 Sierpnia Ruskiala. Nieprzyiaciel, który miał znaczną siłę przy Kidessa, obwarował się szańcami i batteryami przy Kemy. Jenerał adjutant, Xżę Dołgorukow, który stał w swem stanowisku, odparł nieprzyiacielską napaść i postąpił d. 14 Sierpnia na przod. Kemy opanowane przez nasze woyska zostało.

Pułkownik Gerngross wyparł nieprzyiaciela z Suorlax, któremu zabił 80 ludzi i 16 w niewolą poiął. Pomiędzy ostatniemi znayduie się urzędnik parafii Kides i Kesselax. Cała nasza strata składa się tylko z 3 zabitych i 5 ranionych ludzi.

Gdy Xżę Dołgorukow dowiedział się o ściągnieniu się Jlomaińskiey milicyi w Kononiemy, posłał tam 8 kompaniy piechoty, szwadron dragonii i iedno działo pod dowodztwem Pułkownika Gerngross. Nieprzyiaciel nie mogł tam iak około 800 ludzi ściągnąć, którzy wypartemi zostali, i woyska nasze opanowały Kononiemy. Jenerał Xżę Dołgorukow poczynił przytem nayrostr pnieysze rozporządzenia względem przywrocenia spokoyności pomiędzy mieszkańcami Karelieny, i te rozporządzenia wzięły naypomyślnieyszy skutek.

Jenerał Xżę Dołgorukow okopał się w Jensee, i zamyśla zniszczyć stoiącego w Suo nieprzyiaciela, posuwać się coraz daley naprzod i złączyć się z korpusem Jenerała Tuczkow.

Oprocz tych zdarzeń nie postrzeżono z strony nieprzyiaciela żadnych innych poruszeń i w całey tey okolicy przywrocona została spokoyność.

Z Bajony d. 21. Września.

Codziennie zachodzą utarczki między poiedynczemi kupami Hiszpanow i Francuzkiemi przednią strażą si podiazdami, obu skrzy-

dłach woyska Francuzkiego. Podjazdy lewego skrzydła zachodzą aż do granic Arragonii, a prawego o kilka mil za Burgos. Lecz poiedyncze te utarczki nic wcale nie stanowią. Stoiący w Katolonii korpus uważany bydź może iako oddzielny od głownego woyska, gdyż przeznaczony tylko iest do obrony Barcelony.

Dnia 24. Września.

W tey chwili odbieramy wiadomość, iż Hiszpański Jenerał Blake postąpił z 8000 ludzi z Asturyi przeciw Bilbao. Francuzka załoga cofnęła się natychmiast, stosownie do odebranego rozkazu, do Mondragone, gdy tym czasem Marszałek Bessieres przeniosł głowną swoią kwaterę do Burgos, w celu oderznięcia nieprzyiaciela. Słychać, że iuż przybydź miał do Laredo; ieżeli to potwierdzi się, tedy wnieść można, iż ani ieden człowiek nie uydzie z korpusu Blake, chociażby nawet Bilbao zaięli.

Przy odeyściu ostatnich listow z Bilbao nie widziano przed tem miastem ani iednego Angielskiego okrętu. Uczynione zatem przeciw temu miastu poruszenie miało tylko w zamiarze uczynić dywersyą.

Podług listow z Wittoria żyią tam w naywiększem bezpieczeństwie, i Hiszpanie, ieżeliby się poważyli uderzyć na Francuzkie stanowiska, drogo zapewne swey śmiałości przypłacą.

Woyska, które stały przed naszem miastem, udały się dziś rano do Hiszpanii.

Korpus Marszałka Ney stoi na przeciwko korpusu powstańcow pod Jenerałem Kanstannios. Marszałek ten zdaie się przedsiębrać środki do uczynienia razem z Marszałkiem Moncey poruszeń. Wszystkie woyska ożywione są naywiększym zapałem.

Dnia 25. Września.

Korpus Hiszpański pod Jenerałem Blake wszedł d. 20 Września o godzinie 10 przed południem do Bilbao. Francuzka załoga wynosząca 1200 ludzi, cofnęła się pierwey ieszcze stamtąd do Mondragone. Wszystkie rządowe władze, wszyscy osiedli w Bilbao Francuzi i familia Massaredo wynieśli się przed nadeyściem powstańcow z Bilbao. Mniemaią, że to iest zastawiona na nich łapka. Co chwila oczekuiemy doniesienia o poruszeniach Marszałka Bessieres.

Hiszpanie zdaią się zamyślać uderzyć na całą linią, lecz podobno drogo tego przypłacą. Marszałek Ney chcąc ich uprzedzić, poszedł przeciw Jenerałowi Kastannios w 33,000 woyska z 80 działami.

Podług listow z Hiszpanii Arcybiskup Toledy znayduie się na czele rządu, Florida Blanka zawiaduie wewnętrznemi, Jenerał Cuesta woiennemi sprawami, a naczelnym jenerałem iest Kanstannios. Polafox iest z ostatnim w niezgodzie i działa osobno.

Do 26 Października przybędzie tu ieszcze 26,000 woyska, pomiędzy którym znayduie się 900 artylerzystow. Od strony Perpignan ciągnie także wiele woyska. Ogółem rachuią, iż od dnia dzisieyszego do ostatniego Października przybędzie ieszcze do granic Hiszpańskich około 100,000 ludzi.

Oprocz powyżey wspomnionych osob znayduią się ieszcze na czele powstania Hiszpańskiego Cevallos, Infantado, Gevelanos i Saavedra.

Z Paryża d. 4. Października.

Cesarz przedsięwziął teraz 4tą podroż do Niemiec; pierwszą w czasie kongressu w Rasztadt; drugą pod czas woyny z Austryą; trzecią pod czas woyny z Prussami, a teraźnieyszą, podług wyrazu iednego tuteyszego dziennika, dla zapewnienia wspólnie z Impe-

ratorem Rossyyskim spokoyności Niemiec.

Podług obrachunku w roku 1789 uczynionego, duchowieństwo Hiszpańskie wynosiło na ow czas 255,000 głow, pomiędzy którym liczono w 2122 klasztorach 69,000 mnichow, a w 1130 klasztorach 35,491 mniszek.

Pisma nasze przywodzą z doniesień Londyńskich, iż w wschodnich Indyach w posiadłości Nizam wybuchnęło powstanie. Jeden z Braminow dowodzi powstańcami. Anglicy iako sprzymierzyńcy, poszli przeciw nim. Admirał Gardner popłynął ieszcze z 8 woiennemi okrętami na Baltyckie morze.

Przedonegday przechodziły przez Paryż ostatnie woyska do Hiszpanii idące.

D. 27 Września przeszło przez Grenoble wiele wierzchowych koni, 9 powozow &c. Nayiaśnieyszego Króla Jozefa do Hiszpanii.

Podług Rzymskiey gazety Oyciec S. mianował Kardynała Erskine podsekretarzem brewow.

Do Erfurtu, skąd codziennie gońcy przybywaią, poszło znowu wiele kosztowney porcelany z rękodzielni Sevres.

Xżna Beneventu powrociła z Valency do Paryża.

Marszałek Wiktor, Xżę Belluny, znayduie się ieszcze w Paryżu, ale w krótce uda się za swoim korpusem do Bajony.

Rada stanu trudni się teraz nowym kodexem kryminalnym, który ciału prawodawczemu na teraźnieyszych posiedzeniach do przyięcia podany zostanie.

D. 29 i 30 Września pierwsza dywizya wielkiego woyska, idąca do Hiszpanii, przybyła do Tours.

Mowią, iż Radca stanu St. Marsan mianowany został posłem przy Królu Pruskim, a P. Reinhard, przeszły rezydent w Jassach, posłem przy dworze Kasselskim.

Jenerał Blake, dowodzący korpusem powstańcow w Hiszpanii, iest rodem z Irlandyi, i dawno iuż zostaie w służbie Hiszpańskiey.

Wyszedł tu kopersztych z napisem: *Doktor Gall w Cyterze, którego Wenera radzi się względem urodzenia miłości.*

Stosownie do wyroku Cesarskiego pod d. 24 Września, wszystkie ruchome i nieruchome dobra Hiszpanow we Francyi maią bydź zaięte, i służyć na wynadgrodzenie Francuzow, którym powstańcy Hiszpańscy maiątki zagarnęli.

Potyczka przy Baltisch-Port, wyraża dziennik Argus, czyni Rossyyskiey flocie nay-większą chwałę. Chwalebny odpor przeciw przewyższaiącey sile Angielskiey iest dowodem przyszłego zwycięztwa, i zapowiada, iż Baltyckie morze w krótce od Angielskich okrętow oswobodzone zostanie.

Podług pism tuteyszych przybyło wiele jenerałow i officerow sztabu z korpusu Duponta, który dostał się w ręce powstańcow Hiszpańskich, do Tulonu. Pomiędzy niemi znayduie się także Jenerał Dupont, zatem mylnie dawniey doniesiono, że iuż do Paryża był przyiechał; daley Admirał Rosili, który dowodził Francuzką eskadrą w Kadyxie i Jenerał indzynierow Marescot.

Z Gothenburga d. 1. Października.

Feldmarszałek Klingspor, który dowodził dotąd woyskiem Szwedzkim w Finlandyi, prosił dla słabości zdrowia i podeszłego wieku o uwolnienie siebie od służby. Uwolnił go J. K. Mość z uznaniem iego wielkich zasługi, powierzył dowodztwo nad woyskiem Jenerałowi Klerker.

Listy od naszey floty w wodach Baltisch-Port czyli Rogerswik pod d. 10 Września donoszą, iż dotąd niepodobna było uderzyć na

stoiącą tam Rossyyską flotę. Po obu stronach portu założono bardzo mocne batterye. Rossyyska flota stoi przy samem brzegu na kotwicach z naciągnionemi żaglami. Z naszey i Angielskiey floty rzucane często bywaią do Baltisch-Portu bomby, które d. 5 Września wysadziły na powietrze tameyszy magazyn prochu. Angielska flota pod Baltisch Port składa się z 6 liniiowych okrętow, z 9 fregat i kutrow.

Jenerał major Cronstedt zginął w rozprawie w Finlandyi.

Admirał Saumarez wysłał eskadrę do wod Kronstadtskich.

Z Londynu d. 24. Września.

Wspaniałego teatru *Cowentgarden* iuż nie ma. D. 20 o godzinie 4 z rana wybuchnął w wielkim tym gmachu ogień, który tak nagle się rozszerzył, iż w 3 godzinach w perzynę go obrocił. Sprowadzono zaraz wiele sikawek; ale w godzinę zabrakło wody. Dach teatru zapadł się z wielkim łoskotem. Pożar rozszerzył się szczegòlniey na ulicy Bow, gdzie 10 domow zgorzało. Na ulicy Hart zapaliły się 4 domy na przeciwko teatru stoiące, ale przecię uratowane zostały. Obawiano się bardzo o teatr Drurylane, gdzie wiatr niosł płomienie; polano dachy, okna mokrem suknem pozakrywano i tym sposobem go ocalono. W Cowentgarden zginęło kilkunastu ludzi i wielu iest pokaliczonych. Do godziny 12 dobyto z pod gruzow 15 zwłokow. Z dekoracyy teatralnych mało co uratowano. Zaręczone za Cowentgarden summy wynoszą 38,000 f. szt.

Zawarta z Xciem Abrantu bardzo ohwalebna dla Francuzow umowa, sprawiła w Londynie wielkie nieukontentowanie, i mowią, że będzie na to woyskowa kommissya wyznaczona.

Jenerał Wellesley przybył d. 15 Września z Portugalii do Londynu.

Rossyyska flota, która kapitulowała w porcie Lizbońskim i zostawać w Anglii będzie aż do pokoiu, składa się podług dworskiey gazety, z 9 liniiowych okrętow i iedney fregaty, maiąc ogółem na sobie 676 dział i 5654 ludzi.

Oto iest liczba woysk posłanych do Portugalii i Hiszpanii pod naczelnym dowodztwem Jenerała Dalrymple i Jenerałem Burrard, drugim w dowodztwie: Pierwsza dywizya, pod dowodztwem Jenerała porucznika Hope, 5553 ludzi; druga, pod dowodztwem Jenerała porucznika Paget, 5500 ludzi; trzecia, pod dowodztwem Jenerała porucznika Frazer, 5440 ludzi; czwarta, pod dowodztwem Jenerała porucznika Arthur Wellesley, 5330 ludzi, ogółem 29,246 ludzi, oprocz liczney artyleryi. Była tamże druga wyprawa z Korku pod Jenerałem porucznikiem Baird przeznaczona, która składa się z 8000 jazdy i 15,000 piechoty. Jenerał major Auchmuth otrzymał pozwolenie przeistoczyć swoy załogowy batalion na legiią do służby Hiszpańskiey.

Gazeta Morning-Chronicle podaie liczbę przeznaczonego do Hiszpanii i Portugalii woyska do 60,000 ludzi. Wiele regimentow milicyi podały prozbę, aby mogły bydź do Hiszpanii przewiezione. Katolicy Irlandzcy mieli także ofiarować 60,000 ludzi do przesłania na brzegi Hiszpańskie, ieżeli zezwolone zostanie na ich dawną prozbę, przypuszczenia ich do rownych praw z innemi obywatelami.

Dworska gazeta ogłosiła następuiące dawnieysze z Portugalii rapporta:

I. *Wypis z listu Jenerała porucznika Wellesley, z głowney kwatery Caldas d. 16 Sierpnia.*

Wyruszyłem d. 13 z Lyrya i przybyłem d. 14 do Abobaca, skąd nieprzyiaciel poprzedzaiącego wieczora ustąpił. Wczoray zaś tu przybyłem. Nieprzyiaciel znaydował się około 4000 liczny w Borica, o 10 mil Angelskich ztąd; przednie iego straże zaymowały o 3 mile ztąd leżące Bilos. Ponieważ posiadanie ostatniego mieysca było do dalszych naszych działań potrzebne, postanowiłem zatem opanować go i posłałem do wyparcia ztamtąd nieprzyiaciela 4 kompaniie strzelcow. Nieprzyiaciel po nieiakim odporze ustąpił ztamtąd. (Tu następuie opis mało znaczącey potyczki przy Lurinha, po którey cofnęli się Francuzi do głownego korpusu.)

II. *Z głowney kwatery Villaverde d. 17 Sierpnia:*

Gdy Francuzki Jenerał Laborde od mego przybycia do Caldas, ciągle utrzymywał swoie stanowisko przy Roleja, postanowiłem zatem dziś rano uderzyc na niego. Roleja leży na pagórku, przed którem znayduie się rownina na końcu doliny, ciągnącey się od Caldas. Od południa zasłaniaią go wzgórki. W środku tey doliny leży miasto Oedibes, którego broni murowany szaniec. Wyparte d. 15 z tego szańcu nieprzyiacielskie straże cofnęły się częścią na wzgórki, częścią do rowniny z przodu nieprzyiacielskiego woyska, które zaymowało góry i wąwozy na około Roleja, i nie mylę się, kiedy wnoszę, że musiało się przynaymniey z 6000 ludzi składać, pomiędzy którem znaydowało się 500 jazdy i miało 5 dział polowych. Miałem niemniey powod do wierzenia, że jenerał Loison, który stał wczoray w Rio-major, złączy się w nocy z Jenerałem Labord dla wsparcia iego prawego skrzydła. Stosownie do tego domysłu ułożyłem moy plan ataku: woyska wyruszyły dziś rano z Caldas i były na 3 kolomny podzielone. Prawe moie skrzydło, składaiące się z 1200 Portugalskiey piechoty i 50 takieyże konnicy, miało zlecenie obeyść lewe skrzydło nieprzyiacielskie, i z tyłu wtargnąć do wąwozow; lewe, składaiące się z brygad Jenerałow Fergusona i Boocs, z 3 kompaniy strzelcow, 1 brygady lekkiey artyleryi, 20 dragonow i 20 Portugalskich jezdzcow pod dowodztwem Jenerała Fergusona, miało zlecenie opanować wzgórki Oedidos, obeyść nieprzyiaciela z lewego boku doliny i wyprzeć go z Roleji. Dywizya ta miała procz tego zlecenie uważać Jenerała Loison, który, iak mi powiedziano, wyruszył w nocy ku Alwentre. Srodek, składaiący się z brygad Jenerałow Hill, Nightngale, Crawurd i Fane z 400 Portugalczykow, z Angielskiey i Portugalskiey jazdy i brygady artyleryi z 9 sześciofuntowemi działami, miał rozkaz uderzyć z przodu na stanowisko Laborda. Tak uformowane kolomny postąpiły przeciw nieprzyiacielowi, który prawie z wszystkich stron razem otoczony został: Jenerałowie Hill i Nightingale postąpili śpieszno przeciw iego przodkowi; strzelcy Jenerała Fane opanowali wzgorki po prawey, Portugalska piechota wtargnęła do wsi po lewey iego stronie, gdy tym czasem kolomna Jenerała Fergusona zpuszczała się z wzgorkow dla uderzenia z przodu na niego. W tak niebezpiecznem będąc położeniu, cofnął się iednak nieprzyiaciel, maiąc iescze z tyłu osadzone wąwozy, w dobrym porządku na góry, i lubo Angielska piechota śpieszno postępowała, niewiele mu iednak na rowninie szkodzić można było przez niedostatek jazdy. Tu wypadło odmienic plan działania, dla wyparcia nieprzyiaciela z nowego tego stanowiska. Strzelcy Jenerała Fane wtargnęli iuż byli na gory z prawey iego strony nie utracono momentu, dla attakowania i wy-

parcia nieprzyiaciela. Portugalska piechota odebrała zatem rozkaz opanowania pierwszego wąwozu po prawey stronie; lekkie kompaniie brygady Jenerała Hill, wsparte 5tym regimentem uderzyły na drugi wąwoz, Jenerał Nightingale postąpił z 29tym regimentem przeciw trzeciemu, a regimenta 45 i 82gi poszły przeciw wąwozom na lewey stronie. Wszystkie były bardzo niedostępne, i niektore bardzo dobrze bronione. Naywięcey zaś doznały odporu 9 i 29ty regiment gdyż prędzey uderzyły na nieprzyiaciela, niżeli inne woyska przeciw niemu z boku postąpiły. Nieprzyiaciel bronił się nayuporczywiey; my ponieśliśmy naywiększą stratę w Połkowniku Lake, który szczególniey się popisywał. Z tem wszystkiem nieprzyiaciel został z wszystkich wąwozow wyparty i nasze woyska opanowały wzgorki. Dwudziesty dziewiąty i 9ty regiment, a po prawey stronie w nieiakiey odległości brygada strzelcow Jenerała Fane znaydowały się długi czas na przeciw nieprzyiacielowi. Kazałem ie 5mu regimentowi i lekim kompaniom Jenerała Hill i innem woyskom od prawey strony wesprzeć, które stosownie do odebranego rozkazu wierzchołki gór opanowały. Tu uderzył nieprzyiaciel po 3 razy dzielnie na nasze woyska, dla zasłonienia swoiego cofania i uratowania reszty woyska; lecz nadaremnie. Zewsząd odparty przymuszony był uciekać, i że mu się udało w dobrym porządku cofnąć, winien to iedynie naszemu niedostatkowi jazdy i trudności pospieszenia woysk przez góry i wąwozy. Pomimo tego iednak strata iego iest znaczna; zabraliśmy mu 3 działa. Sprawienia się woysk naszych nie mogę dosyć wychwalić. Nieprzyiaciel przyzwyczayney swoiey zręczności i szybkości obierał nayniedostępnieysze stanowiska i bronił się mężnie. Tu muszę ieszcze dodać, iż lubo mieliśmy więcey od nieprzyiaciela woyska, nie mogły iednak wszystkie bydź użyte dla nieprzezwyciężonych przeszkod, i znaydowały się tylko w ogniu: 5, 9, 29 regiment, strzelcy 6 i 95 regiment i lekkie kompaniie brygady Jenerała Hill, które razem mniey wynoszą ludzi, niżeli nieprzyiaciel liczył. (Tu następuią szczegółowe pochwały) Mam honor dołączyć poczet zabitych i ranionych.

(Pod.) *Arthur Wellesley.*

(*Reszta potem.*)

Z Kassel d. 3. Października.

Nayiaśnieysi Krolestwo nasi wyiechali dziś z Napoleonshöhe do Nayiaśnieyszego swego Brata do Erfurtu. Pomiędzy towarzyszącemi im osobami znayduią się Minister sekretarz stanu, Hrabia Fürstenstein; W. Mistrz obrzędow, Hrabia Boholtz, &c.

Pogłoska, że Nayiaśnieyszy Cesarz Napoleon powracaiąc zaszczyci tuteyszą stolicę bytnością swoią, znayduie co raz więcey wiary. Nowe meblowanie wielu pokoiow i apartamentow w zamku, urządzenie tam kaplicy i przyozdobienie rożnych pałacow, nadczem z naywiększym pośpiechem pracuią, uważaią iako przygotowania na przyięcie wysokiego gościa.

Pierwszy Westfalski regiment lekkiey konnicy, który dawniey w Osnabruku stał, udał się do Francyi i przybył iuż do okolic Paryża.

Z Bazylei d. 24. Września.

Mowią, iż P. Talleyrand, nowy Minister Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow przy lidze Szwaycarskiey, uczynił landmanowi w Lucernie ważne propozycye. Dodaią nawet, że względem Xięstwa Neufszatelskiego zaydzie odmiana.

DODATEK

DO No. 86

GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 1808.

Z Weymaru d. 3. Października.

Mamy nadzieię widzenia tu w tych dniach Nayiaśnieyszego Cesarza Napoleona z Nayiaśnieyszym Imperatorem Alexandrem i wielu bawiącemi w Erfurcie Monarchami. Powodem do tego iest sporządzone przez naszego Xcia Jmc polowanie. Po skończonem polowaniu przyiadą wszyscy wysocy goście do tuteyszego zamku na obiad i zanocuią. Nazaiutrz ma Nayiaśnieyszy Cesarz Napoleon zobaczyć pobojowisko pod Jena i tak nazwaną górę Napoleona, na którey rzeczony Monarcha d. 14 Paźdr. 1806 noc przepędził, potem znaydować się w Apolda na polowaniu zaięcy.]

Xżę Anhalt-Dessau poiechał iuż z Erfurtu do państw swoich.

Z Norembergi d. 11. Października.

Z Erfurtu odebraliśmy następuiące donie sienia:

D. 4 b. m. odprawił Nayiaśnieyszy Cesarz Napoleon w przytomności Nayiaśnieyszego Imperatora Alxandra, W. Xcia Konstantego, Xcia Weymarskiego, obecnych tu marszałkow, jenerałow, &c. nad 6tym kiryssierow regimentem za miastem rewiią i rozkazał rożne czynić mu obroty. D. 1 przybyli do Erfurtu Jeneralny intendent Delarue z 6 kommissarzami i 10 sekretarzami; d. 2 Jenerał Suchet; d. 4 Jenerał żandarmerii Laur. D. 4 weszły do Erfurtu na mieysce wyszłego regimentu huzarow dwa szwadrony kiryssierow na załogę.

Landrat Resch miał szczęście bydź z urzędnikami kraiowemi na audyencyą do Nayiaśnieyszego Cesarza Napoleona przypuszczonym. Wprowadzili ich do pokoiu dway marszałkowie, którzy się zaraz oddalili. Wchodząc do pokoiu zastali Cesarza przy stoliku siedzącego i czytaiącego. Jak ich tylko postrzegł wyszedł na przeciwko nich, pytał się bardzo grzecznie o ich nazwiska i urzędy, i czyli mu względem kraiu co przełożyć maią? wiele ten kray od czasu woyny dostarczyć musiał? iak wielkie są iego dochody? &c. Gdy usłyszał, że zrobiono 5 mill. fran. długu, zapewnił urzędnikow z pocieszaiącym pożałowaniem, że w krótce będzie lepiey i zlecił im, aby mu to wszystko na piśmie podali, &c.

D. 6 udali się Nayiaśnieysi Cesarz Napoleon, Imperator Alexander, Xżę Prymas i wiele wysokich osob w Erfurcie bawiących na polowanie do Weymaru, dokąd także aktorowie Francuzcy poiechali.

W Bamberskiey gazecie czytamy następuiący list z Darmstadtu pod d. 6 Października:

"Na politycznym świecie pannie zupełna cisza: wszystkich oczy i uszy natężone są na wypadki naradzeń w Erfurcie; nim iednak spadnie zasłona, która wszystko pokrywa, bawią publiczność politycy nasi domysłami, a nawet zmyśleniami. Mowią teraz o potroynem przymierzu między Rossyą, Austryą i Francyą; inni z korzyścią Rossyi rozrządzaią Portą; inni wymazuią ią z rzędu Europeyskich mocarstw i posełaią Sułtana z seraiem do Azyi; inni nakoniec układaią plan działania przez Rossyą i Persyą przeciw osiadłościom Angielskim między Imperatorem Alexandrem i Cesarzem Napoleonem. Ci, którzy się trudnią Niemieckiemi interessami, powiększaią kray Xcia Weymarskiego i daią mu królewską koronę i t. d.„

Z Włoch d. 1. Października.

Wicekról Włoski przyiechał d. 30 Września w nocy z Friolu do Wenecyi. Wyiechał d. 27 z Udine i wszędzie odprawił rewiie nad woyskami.

W wodach Liworneńskich pokazały się d. 23 Września dwa Angielskie okręty i chciały zabrać Francuski okręt z bawełną; lecz uratował się schroniwszy się za wczasu pod batterye Antignano, które zaczęły do Anglikow ognia dawać, i musieli się nic nie wskurawszy oddalić.

W Neapolu był Xżę Sasko-Gotayski d. 11 Września uroczyście Królowi stawiony. D. 18 przypuścił Król na audyencyą radę mieyską Neapolu i deputacyą od Lanciano. Królowa była tam d. 23 Września oczekiwana. Król prawie nie wychodzi pracuiąc ciągle z ministrami. Każdy z odważnych żołnierzy, którzy Anglikow przy Mileto odparli, dostał po 25 dukatow. Ponieważ pannie teraz zupełna spokoyność w Neapolu, zatem woyskowe kommissye, które ieszcze były dla sądzenia winnych, zostały rozwiązane. — Stosownie do wyroku Królewskiego, wszystkie woyska przechodzące przez kray Neapolitański dostawać maią codziennie zamiast żywności surowych, wyiąwszy suchary, po 20 centimow.

Wydatki kraiowe na rok 1809 wynoszą 12 mil. 700,000, a dochody tylko 5 mil. 700,000 dukatow, rozpisany zatem został gruntowy podatek 7 mil. fr. Miasto Neapol zapłaci do tego podatku 1 mil. Terra di Lavoro 1 mil. 500,000, i tak wszystkie prowincye, stosownie do swey ludności. Daley zakazane iest wyrokiem Królewskim pobieranie dwoiakiey płacy, chociażby kto dwa nawet urzędy sprawował.

Z Hamburga d. 2. Października.

Anglicy fortyfikuią z wielką staranności wysepkę Helgoland, na przeciwko uyścia Elby leżącą; chcą z niey zrobić wielki port i przeznaczaią na to, iak mowią, 150,000 f. szt. Rozrzucaiąc pagorek Flegelberg znaleźli tam trumnę, na którey znaydowało się wyryte imie dawnego iey Xcia czyli naczelnika.

Z Amsterdamu d. 8. Października.

D. 8 Czerwca umarł w Baltimore Wiceadmirał Hartsing, komandor orderu iedności i jenerał pułkownik granadyerow morskich.

Onegday przybył tu Nayiaśnieyszy Król, dawał audyencye i po ułatwieniu niektórych interessow wyiechał znowu do Utrechtu.

Radca stanu, Kawaler Hultmann, mianowany został landrostym w Maasland, a P. Weerts sekretarzem poselstwa przy Xciu Prymasie.

Onegday przyprowadzono do Hagi dwoch

Anglikow, których przy Katwyk schwytano.

Dla Xcia Meklenburskiego otworzona tu zostala pożyczka 400,000 zł. hol.

Królewska drukarnia w Hadze, która bardzo wiele ludzi zatrudnia, przewieziona tu w przyszłym tygodniu zostanie.

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 17 *i* 18 *Paźdz*: 1808.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	58	do	64
— Zyta		44	—	48.
— Jęczmienia		32	—	36.
— Owsa		22	—	24.
— Grochu		36	—	40.
— Kaszy iaglaney		56	—	64.

W Wiedniu d. 19 *Października.*

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol.	24	do	28.
— Zyta		21	—	30.
— Jęczmienia		23	—	26.
— Owsa		14	—	21.

DONIESIENIA.

Człowiek wieku statecznego, wiadomości ekonomiczne i leśne, wraz z ięzykami łacińskim, polskim i niemieckim posiadaiący, życzy sobie znaleść umieszczenie u Państwa zaacznego Polskiego. A gdy przytym iest i Indzinierem, Geognostą i Geometrą doskonałym, zaczym i w tych kategoryach usługi swoie ofiaruie. Zdatność swoią zaświadczeniami dostatecznemi każdego czasu udowodnie potrafi. Dalszych wiadomości względem niego zasięgnąć można listami frankowanemi do Jmć Pana Szibinskiego officyalisty Poczramtu C. K. Krakowskiego.

Z mocy zlecenia Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego d. 21 Lipca b. r. do Nru 7231 wydanego, rzeczy po niegdy Annie i Wincentym Lipskich pozostałe w sukniach, bieliznie stołowey i inney, sreberkach i t. d. d. 10 Listopada b. r. o godzinie 9 z rana w kamienicy pod Nrm 331 na Swieckiey ulicy stoiącey przez publiczną licytacyą sprzedane będą. *Szymon Przedpełski Komornik Sądowy.*

Magistrat C. K. Miasta Lublina ninieyszym publicznym Edyktem wszystkim i każdemu w szczególności do wiadomości podaie, iż na żądanie WJ. Xdza Jozefa Gorniekiego wierzyciela prawem przekonywaiącego termin licytacyi domu drewnianego tu w Lublinie pod Nrem. 96 stoiącego, a prawem przekonanego Antoniego Sanicińskiego własnego, podług dzieła detaxacyi przez każdego poprzedniczo lub w czasie licytacyi w Registraturze przeyrzec się mogącego do zł. ryń. 497 kr. 30 urzędownie oszacowanego na dzień 31 Październikra r. 1808 o godz: 10 z rana w mieyscu magistratu tuteyszego odprawiac się będzie, gdzie więcey ofiaruiący stosownie do ustawy sądowey §. 436 długi na tymże domu zabespieczone w szacunku ceny ofiarowaney na siebie przyiąć obowiązany będzie, chociażby wierzyciele przed umowionym zrzeczeniem się długu zapłacenia przyiąc wzbraniali się, dla tego wszyscy napomienionym dworku hypotekowani wierzyciele na tenże termin, ażeby szczególnego przypozwu nieoczekiwali, podług nadwornego rozporządzenia pod dniem 22 Sierpnia 1797, niniejszym Edyktem wzywaią się, gdyż przeciwnie którzyby na pomienionym terminie nie stawili się, ani przeciwko kupuiącemu lub ten dom przeymuiącemu, ani do tego domu żadnego prawa mieć nie będą, lecz swoiey należytości z przedarzy, albo z innego dłużnika maiątku poszukiwać maią.

Dan w Lublinie dnia 20 Września 1808.

D. Wladich.
J. Lewandowski.
F. Kręski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Lublina.
Swiderski.

Pod miastem Wieliczką, na gruncie wsi Zabawy, w Cyrkule Bocheńskim, znalezione w zbożu na początku miesiąca Sierpnia r. b koś i ludzkie świeże, oraz suknie chłopskie: sukmana, sukna Dobczyckiego białego, starą, sznurkiem czarnym obszywaną, z podszyciem

kołnierza czerwonem, koszulę konopną starą krótką, gatki takież i kapelusz czarny stary, które w Magistracie C. K. miasta Wieliczki są złożone. Celem więc doyścia, coby to był za człowiek i iaką śmiercią z tego świata zszedł, wzywaią się wszyscy, o tym iakąkolwiek wiadomość dadź mogący, aby dla rozpoznania przyodziewy wyż opisaney w Magistracie pomienionym zgłosić się, i mogące bydź o przypadku śmierci takowego człowieka poszlaki C. K. Sądowi kryminalnemu Wisznickiemu podać chcieli.

Datt. w Wisznicza dnia 21. Września 18 8.

Z strony Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa ninieyszem się do powszechney podaie wiadomości: że na mocy Guberni lnego rozporządzenia dnia 2 Września r. b. do Liczby 38567 wyszłego, z tego powodu, że w miesiącach Kwietniu, Maiu i Czerwcu Jęczmień nadzwyczaynie był drogi, cena piwa od 14 do 16 kr. cubeltowego, a flaszowego od 7 do 8 kr. garniec na pół roku od 1 Lipca r. b. do ostatniego Grudnia 1808 się podwyższa.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.

Dnia 1 *Paździer:* 1808.

Grofs Sekr.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicy Zachodniey wszystkim, którym na tem zależy, Edyktem ninieyszym publicznym wiadomo czynią: że kryda po Te dorze Woyjeckim otworzona, pod dniem dzisieyszym za ustaiącą iest osądzona, a dobra Drożejowice Janowi Woyjackiemu, który częścią praw od wierzycielow ponabywał, częścią pozaspokaiał ich, za ustaiącą iuż sądową administracyą, w possessyą na powrot oddane zostały.

Dan w Krakowie dnia 30 Sierpnia 1808.

Jozef de Nikorowicz.

W. Lichocki.

Kannamiller.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.

Martinides.

Ze strony Galicyyskiego Gubernium rozpisuie się konkurs do d. 10 Listopada, na wakuiące mieysce kancelisty przy Akademii Krakowskiey z rocznym salarium 400 zł. ryń. konkuruiący orzeczone mieysce, maią w tem przeciągu czasu, prośby swe należytemi świadectwami opatrzone, do tuteyszego kraiowego Gubernium stylizowane do senatu Akademii Krakowskiey podać. W Lwowie d. 2 Października 1808.

Wincenty Wąsowicz powiadaiący się bydź rodem z Krakowa, około 40 lat maiący, wzrostu dobrego, chudy, czarny na twarzy, włosow czarnych, umieiący pisać po Polsku, a twierdził, iż się i po Łacinie uczył, mówiący z prędka, przyięty był od podpisanego za lokaia dnia 20 Maia r. b. a uciekł dnia 22 Sierpnia, wziąwszy z sobą liberyą pciedwnczą makową i wybrawszy zasług 58 zł. pol. Ten w czasie swey służby bawiąc się piiaństwem obowiązkom swym zadosyć nie czynił, a nadto i rożne zdrożności popełniał. Atestata, które w ręku podpisanego zostawił są następuiące: 1sze z podpisem W. Jozefa Dobinskiego; 2gie z podpisem W. Salomei Zawadzkiey; 3cie z podpisem JW. Hrabi Szaniawskiego. Pierwsze z tych zdaie się bydź iego własną ręką pisane. Podpisany ostrzega każdego, u kogo by się te że znaydował, aby go natychmiast szubpasem na mieysce do podpisanego odesłał, lub przyiąwszy go może z Atestatem od podpisanego, który ma go żadnego, iako zbiegłemu dać nie mógł, do Sądu kryminalnego iako fałszerza oddał.

Dan w Sledzieiowicach dnia 8 Października 1808.

Jozef Zdzieński.

Ze strony C. K. Galicyyskiego kraiowego Gubernium.

W magistracie Podgorskim w Cyrkule Bocheńskim zawakowało mieysce syndyka z pensyą roczną 500 zł. ryń. na które konkurs do 15 Listopada r. b. ninieyszym rozpisuie się konkuruiący, orzeczone mieysce maią prośby swe świadectwami zdolności ich do wyboru, ex linea judicali & politica, innych wiadomości, dotychczas swego zatrudnienia, tudzież moralności, opatrzone do urzędu cyrk. Bocheńskiego podać. W Lwowie d. 30 Września 1808.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)